אלו נערות פרק שלישי כתובות כט.

אלו נערות. דוקא נערה משכיחה שמי שערות עד שתבגר והם ששה מדשים שבין נערות לבגרות אבל קטנה וכוגרת אין להם קנס: **שיש להן קנס.** אם אנסה אדם עוקר לאביה חמשים כסף כדכתיב ונתן האיש השוכב וגו' (דברים כב): **הבא על הממזרת.** בגמרא פריך אבל כשירות לא ומשני פסולות אינטריכא ליה לאשמועינן: **נתינה.** מן הגבעונים והיא אסורה לקהל דדוד גזר עליהם כדאמרינן ביבמות (ד' עח:). **ועל שם** ויתנם יהושע חוטבי עצים ושואבי מים וגו' (יהושע ט) קרי להו נתינים: **כופים.** קסבר גירי אריות הן וישבן בגלות לא תתחתן כם (דברים ז): **ועל השבויה.** ישראלית שנפדית פחותה מכת שלש שנים דבחזקת בתולה היא שאפי' נטעלה בשביה בתוליה מחיים: **ועל אשת אחיו.** שנתקדשה לו לאחיו וגירשה שאין בה מיתה אלא כרת: **ועל אשת אחי אביו.** שנתקדשה לו וגירשה: **אע"פ שכן בכרת הרי אין בהם מיתה כ"ד.** וכרת לא פטר ליה מן התשלומין: **גמ' ר"מ היא.** כדמיימי ברייתא לקמיה: **יש לה מכר.** יש לאביה בה זכייה למכרה לשפחות: **ואין לה קנס.** שהכא עליה אינו חייב קנס: **ואין לה מכר.** דתניא (ערכין דף כט:) יכול ימכור אדם את בתו בשביל שערה אמרת ק"ו מכורה כבר יוצאה עכשיו שאינה מכורה אינו דין שלא תמכר: **מכת ג' שנים ויום אחד.** שהיא ראויה לביאה: **מכר לא.** בתמיה: אף מנערה נפשה הא אמרינן בירושלמי דשפחה אפילו משומרת אין לה קנס ועוד תנן בפרק עשרה יוחסין (שם דף פט.) דחרורי ונתיני ועליהן עבדות לאסור אלא שיעבוד ולא לאוסרן בנות ישראל דהא אסירי וקיימי מלאו דלא תתחתן אלא כדי שלא יטמעו בישראל והא דגזר בהו עופי מבשלה פסולי קהל משום דהוו אומה שלימה והא דקאמר התם[מ] כל מי שיש בו שלשה סימנים הללו ראוי לידבק בהן לא ליפא מהן אלא להיות בן מורין כמותן וכן הא דקאמר התם[נ] בימי רבי בקשו להתיר נתינים מ"ר אם אלקנו גתיר אלק מזבח מי יתיר לא שהיו רוצים להתירם לבא בקהל דהא מדאורייתא אסירי אלא בקשו לפטרן מעבדות להיות בני מורין ואמר להו רבי דאין יכולין להפקיע אלק מזבח ואע"ג דקיימא לן[ס] דהפקר ב"ד היה הפקר היינו לגורך אבל זה אינו גורך כל כך ומיהו בירושלמי משמע כפי' הקונט' כפ' עשרה יוחסין דקאמר התם נתינים יהושע ריתקה כלום אלא משום פסול משפחה דת"ת משום פסול עבדות אלא מעתה הכא על הנתינה לא יהיה לה קנס משמע משום דיהושע גזר עליהם נפשלו מלבא בקהל וגזרת יהושע ידוד הכל גזירה אחת היא כדמוכח בהערל (שם דף עט.) ומיהו בירושלמי אינא לאמיר דבבר כמו שהיה ס"ד דרבא מעיקרא בהערל דבגירותן אית להו איסור חתנות ועוד י"ל דריתקן היינו שלא יטמעו בהן והא דאמרינן בהאומר בקדושין (דף פח: ושם) נכרית מנא לן דלא תפסי בה קדושין דכתיב לא תתחתן בם אומר ר"מ דאסיפיה דקרא סמיך וכתו לא תקח לבנך אבל ריפיה דקרא מיירי בגירות וכענין זה מצינו בהערל (יבמות דף עט.) דפריך גבי בני שאול והכתיב לא יומתו אבות על בנים וע"כ לא פריך אלא מסיפא דקרא אים בתעלו יומתו דריפא דקרא מוקמינן ליה לפסול קרובים לעדות בפרק המובל (ב"ק דף פח.) ובפרק זה בורר (סנהדרין דף מז:)[ע]: **ועל הבותית.** פירש בקונטרס דקסבר כותים גירי אריות הן וישבן בגלות לא תתחתן וחזו לפי שיטתו דסלקא דעתין מעיקרא בהערל (יבמות דף עו. ושם) דבנכרותן אית להו איסור חתנות ומה שפי' דקסבר כותים גירי אריות הן ל"נ לרבינו יאמק בן רבינו מאיר דת"כ עובדת כוכבים היא ועובדת כוכבים אין לה קנס כדפריך בפ"ק (לעיל יא.) יהבינן לה קנס ואזלה ונכנכרותה ועוד דבגמרא מוקי מתני' בר"מ ור"מ אית ליה דגירי אמת הן ואע"ג דבולה מתניתין לא אתיא בר"מ דהא בתו אמר בגמרא דלא אתיא כוותיה מ"מ בהא דסבר דגירי אמת הן אתיא דהא בשור שנגח ד' וה' (ב"ק דף לח: ושם) מסקינן דשור ישראל שנגח שור של כותי פטור משום דקנס הוא דקנים רבי מאיר בממונא אע"ג דמן הדין חייב דגירי אמת הם ופריך ממתני' דהכא דכותים יש לה קנס ואי ס"ד דקנס הוא שקנס ר"מ בממונא ה"נ לקנוס בו' אלמא דמתניתין דהכא סברה דגירי אמת הן וא"ת אם כן מאי קמ"ל פסיטא דיש לה קנס דישראלית גמורה היא וי"ל דס"ד דלא יהבינן לה קנס שלא יטמעו בהן[פ] וא"ת למ"ד בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף עו.) דפסול כותים משום דעבד ושפחה נטמעו בהן אמאי יש לה קנס נימא לה אייתי ראיה דלאו שפחה את ושקילי לשמואל דאמר (ב"ק דף פו:) אין הולכין בממון אחר הרוב ואפילו לרב אי דאזיל איהו גבה ה"ל קבוע וכל קבוע כמחלה על מחלה דמי ויש לומר דכל אחת מוקמינן לה אחזקת אבותה שהיו כותים אע"ג דלענין פסול לא מוקמינן לה אחזקתה לענין קנס מוקמינן להו שלא יהא מוטל נשכר[צ] ואם תאמר ואמאי לא תשיב נמי אלמנה לכ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט וי"ל דנפסול ההוצה לא קמיירי והא דלא תני מגרי ואדומי משום שיש להם היתר [א"ת לא תשיב אלא מאי דאיתי מתזיר גרושתו משיבת ונבעלה שלא כדרכה ואע"ג דאמרי' בפ' עשרה יוחסין (קדושין עח.) הכל מודים שאם בעל ולא קידש שאינו לוקה מ"מ לר"ע דאמר אין קדושין תופסין במחזיר גרושתו ליתני ועוד הוה מצי למיתני יבמה לשוק [ועבד הכא על הכותית הולד ממזר ויש לה קנס. ת"ר] וי"ל דתנא ושייר ואע"ג דבפ"ק דקדושין (דף טז:) דייק תנא מני אלו ואמר תנא ושייר הכא דתני בסיפא ואלו שאין להם קנס לא שייך למידק הכי כדאשכחן בפרק המוצא מקדש (זבחים דף פד.) דקתני ואלו פסולין בקדש ואלו שאין פסולין בקדש ומשייר בריש ובסיפא[ק] ועי"ל דהכא לא תשיב אלא פסולי קהל: **והבא** על הגיורת. מילקן לשנות מייבי לאוין לחודייהו וגיורת ומשומרת דכשירות הן לחודייהו וחייבי כריתות לחודייהו משום דבעי למיתני סיפא אע"פ שהם בהכרת כו' אבל באלו הן הלוקין (מכות יג.) לא תני אלא הבא אחד על כולם: **ועל אשת אחיו.** פר"מ דפריך בירושלמי אשת אחיו ולא יבמה היא לו וחזקוה לו ומה קנס וכרת שייך בה ומשני בשים לו בנים מאשה אחרת ואיירי בתת מן האירוסין והוא הדין דהוה מצי לאוקמה כשגירשה וקשה לר"י ב"ר אחריהם לרב פפא דמוקי הך מתניתין במפותה בפרק בן סורר (סנהדרין דף עד. ושם) מקשי דהיכי מצי לאוקומי הכי הא נתארסה ונתגרשה קנסה (לקמן דף לח.) וכיון דלעולמא מפותה אין לה קנס כדאמרינן בגמרא (לקמן מ.) וכרש נערה משום דמדעתה עבדה וכ"ת דקסבר תנא דמתניתין כר"ע דבריתא דקנסה לאביה הוי אם כן אכתי[ר] מיקשי ליה סיפא דקתני (שם ט:) הבא על בתו פטור משום דקס ליה בדרבה מייה מיפוק ליה דקנסה לאביה הוי דאי לעולמא מיקשי ליה דמחלה וממה נפשך מקשי סיפא ומיהו בירושלמי מוקי לה כשבא עליה עד שלא מת ומת והוא הדין עד שלא בגרה ובגרה ולמאי דאמר בירושלמי דמפותה אינו פטור אלא מבושת ופגם אבל קנס אינה יכולה למחול אמי שפיר ומיהו בש"ס דידן משמע דאין לה אפי' קנס דמוקי הא דאלו הן הלוקין לקמן בגמ' (דף לב.) ביאומה ומפותה שאין לה קנס: **נערה** אין קטנה לא. תימה מנא ליה דלמא לא אתי למעוטי אלא בוגרת דהא משמע[ש] בש"ס אדבע מיתות (סנהדרין דף סו:) גבי הא דתנן אינו חייב אלא עד שתהא נערה בתולה מאורסה דאי הוה מצי אלא על נערה בתולה כו' הוה מוקמינן לה אפילו כרבנן ולא הוה אתי למעוטי קטנה אלא בוגרת ותירץ ריבב"א דאפיסיפא דמתניתין סמיך דתנן (לקמן דף מ:) כל מקום שיש מכר אין קנס: נערה

אלו נערות. הבא על הנתינה. פי' בקונטרס דדוד גזר עליהם שלא יבא בקהל והיינו משום עבדות דלאמרינן בהערל (יבמות עח: ושם) ואין נראה לר"ת דהא משמע בגמרא (ע"כ) דנתינה הויא לאורייתא דקאמר ממזרת ונתינה איכא ביניייהו למ"ד לאוייה לקייתה כו' משמע דהויא לאורייתא דהא בקלאי פליגי וכרש יש מותרות (שם דף פה: ושם) אמרינן ממזרת ונתינה איכא ביניייהו מ"ד לאוייתא הא גמי לאורייתא ועוד דתנן (מכות דף יג.) אלו הן הלוקין ממזרת ונתינה לישראל משמע דלקי עלה מדאוייתא דומיא דכל הך דחשיב התם ומיהו איכא למימר דבכל הנהו נקט נתינה אגב ממזרת וכן צריך לומר ע"כ לרבא למאי דס"ד בהערל (יבמות דף עו. ושם) דבגירותן אית להו איסור מתנות ומ"מ אין נראה לר"ת פירוש דהא משיב רבא בהערל דבגירותן אית להו איסור מתנות וכל דחשיב לה לא קנס כדאמרינן לעיל בפ"ק (דף יא. ושם) יהבינן לה קנס ואזלה ונכנכרותה וכן בקדושין בפרק האומר (דף סו:) תנן כל מקום שיש קדושין ויש עבירה כגון ממזרת ונתינה כו' ועוד לפירוש הקונטרס כיון דעבדות ממש גזר עליהן שמתוך כך נאסרו לבוא בקהל משום לא יהיה קדש ל"כ אמאי יש לה קנס הא תנן בהדיא במתניתין דשפחה אין לה קנס ואי משום דנתינה אין לה קנס דאי אפילו משומרת אין לה קנס ועוד תנן בפרק עשרה יוחסין (שם דף פט.) דחרורי ונתיני ועליהן עבדות לאסור אלא שיעבוד ולא לאוסרן בנות ישראל דהא אסירי וקיימי מלאו דלא תתחתן אלא כדי שלא יטמעו בישראל והא דגזר בהו עופי מבשלה פסולי קהל משום דהוו אומה שלימה והא דקאמר התם[מ] כל מי שיש בו שלשה סימנים הללו ראוי לידבק בהן לא ליפא מהן אלא להיות בן מורין כמותן וכן הא דקאמר התם[נ] בימי רבי בקשו להתיר נתינים מ"ר אם אלקנו גתיר אלק מזבח מי יתיר לא שהיו רוצים להתירם לבא בקהל דהא מדאוייתא אסירי אלא בקשו לפטרן מעבדות להיות בני מורין ואמר להו רבי דאין יכולין להפקיע אלק מזבח ואע"ג דקיימא לן[ס] דהפקר ב"ד היה הפקר היינו לגורך אבל זה אינו גורך כל כך ומיהו בירושלמי משמע כפי' הקונט' כפ' עשרה יוחסין דקאמר התם נתינים יהושע ריתקה כלום אלא משום פסול משפחה דת"ת משום פסול עבדות אלא מעתה הכא על הנתינה לא יהיה לה קנס משמע משום דיהושע גזר עליהם נפשלו מלבא בקהל וגזרת יהושע ידוד הכל גזירה אחת היא כדמוכח בהערל (שם דף עט.) ומיהו בירושלמי אינא לאמיר דבבר כמו שהיה ס"ד דרבא מעיקרא בהערל דבגירותן אית להו איסור מתנות ועוד י"ל דריתקן היינו שלא יטמעו בהן והא דאמרינן בהאומר בקדושין (דף פח: ושם) נכרית מנא לן דלא תפסי בה קדושין דכתיב לא תתחתן בם אומר ר"מ דאסיפיה דקרא סמיך וכתו לא תקח לבנך אבל ריפיה דקרא מייירי בגירות וכענין זה מצינו בהערל (יבמות דף עט.) דפריך גבי בני שאול והכתיב לא יומתו אבות על בנים וע"כ לא פריך אלא מסיפא דקרא אים בתעלו יומתו דריפא דקרא מוקמינן ליה לפסול קרובים לעדות בפרק המובל (ב"ק דף פח.) ובפרק זה בורר (סנהדרין דף מז:)[ע]: **ועל הבותית.** פירש בקונטרס דקסבר כותים גירי אריות הן וישבן בגלות לא תתחתן וחזו לפי שיטתו דסלקא דעתין מעיקרא בהערל (יבמות דף עו. ושם) דבנכרותן אית להו איסור מתנות ומה שפי' דקסבר כותים גירי אריות הן ל"נ לרבינו יאמק בן רבינו מאיר דת"כ עובדת כוכבים היא ועובדת כוכבים אין לה קנס כדפריך בפ"ק (לעיל יא.) יהבינן לה קנס ואזלה ונכנכרותה ועוד דבגמרא מוקי מתני' בר"מ ור"מ אית ליה דגירי אמת הן ואע"ג דבולה מתניתין לא אתיא בר"מ דהא בתו אמר בגמרא דלא אתיא כוותיה מ"מ בהא דסבר דגירי אמת הן אתיא דהא בשור שנגח ד' וה' (ב"ק דף לח: ושם) מסקינן דשור ישראל שנגח שור של כותי פטור משום דקנס הוא דקנים רבי מאיר בממונא אע"ג דמן הדין חייב דגירי אמת הם ופריך ממתני' דהכא דכותים יש לה קנס ואי ס"ד דקנס הוא שקנס ר"מ בממונא ה"נ לקנוס בו' אלמא דמתניתין דהכא סברה דגירי אמת הן וא"ת אם כן מאי קמ"ל פסיטא דיש לה קנס דישראלית גמורה היא וי"ל דס"ד דלא יהבינן לה קנס שלא יטמעו בהן[פ] וא"ת למ"ד בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף עו.) דפסול כותים משום דעבד ושפחה נטמעו בהן אמאי יש לה קנס נימא לה אייתי ראיה דלאו שפחה את ושקילי לשמואל דאמר (ב"ק דף פו:) אין הולכין בממון אחר הרוב ואפילו לרב אי דאזיל איהו גבה ה"ל קבוע וכל קבוע כמחלה על מחלה דמי ויש לומר דכל אחת מוקמינן לה אחזקת אבותה שהיו כותים אע"ג דלענין פסול לא מוקמינן לה אחזקתה לענין קנס מוקמינן להו שלא יהא מוטל נשכר[צ] ואם תאמר ואמאי לא תשיב נמי אלמנה לכ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט וי"ל דנפסול ההוצה לא קמיירי והא דלא תני מגרי ואדומי משום שיש להם היתר [א"ת לא תשיב אלא מאי דאיתי מתזיר גרושתו משיבת ונבעלה שלא כדרכה ואע"ג דאמרי' בפ' עשרה יוחסין (קדושין עח.) הכל מודים שאם בעל ולא קידש שאינו לוקה מ"מ לר"ע דאמר אין קדושין תופסין במחזיר גרושתו ליתני ועוד הוה מצי למיתני יבמה לשוק [ועבד הכא על הכותית הולד ממזר ויש לה קנס. ת"ר] וי"ל דתנא ושייר ואע"ג דבפ"ק דקדושין (דף טז:) דייק תנא מני אלו ואמר תנא ושייר הכא דתני בסיפא ואלו שאין להם קנס לא שייך למידק הכי כדאשכחן בפרק המוצא מקדש (זבחים דף פד.) דקתני ואלו פסולין בקדש ואלו שאין פסולין בקדש ומשייר בריש ובסיפא[ק] ועי"ל דהכא לא תשיב אלא פסולי קהל: **והבא** על הגיורת. מילקן לשנות מייבי לאוין לחודייהו וגיורת ומשומרת דכשירות הן לחודייהו וחייבי כריתות לחודייהו משום דבעי למיתני סיפא אע"פ שהם בהכרת כו' אבל באלו הן הלוקין (מכות יג.) לא תני אלא הבא אחד על כולם: **ועל אשת אחיו.** פר"מ דפריך בירושלמי אשת אחיו ולא יבמה היא לו וחזקוה לו ומה קנס וכרת שייך בה ומשני בשים לו בנים מאשה אחרת ואיירי בתת מן האירוסין והוא הדין דהוה מצי לאוקמה כשגירשה וקשה לר"י ב"ר אחריהם לרב פפא דמוקי הך מתניתין במפותה בפרק בן סורר (סנהדרין דף עד. ושם) מקשי דהיכי מצי לאוקומי הכי הא נתארסה ונתגרשה קנסה (לקמן דף לח.) וכיון דלעולמא מפותה אין לה קנס כדאמרינן בגמרא (לקמן מ.) וכרש נערה משום דמדעתה עבדה וכ"ת דקסבר תנא דמתניתין כר"ע דבריתא דקנסה לאביה הוי אם כן אכתי[ר] מיקשי ליה סיפא דקתני (שם ט:) הבא על בתו פטור משום דקס ליה בדרבה מייה מיפוק ליה דקנסה לאביה הוי דאי לעולמא מיקשי ליה דמחלה וממה נפשך מקשי סיפא ומיהו בירושלמי מוקי לה כשבא עליה עד שלא מת ומת והוא הדין עד שלא בגרה ובגרה ולמאי דאמר בירושלמי דמפותה אינו פטור אלא מבושת ופגם אבל קנס אינה יכולה למחול אמי שפיר ומיהו בש"ס דידן משמע דאין לה אפי' קנס דמוקי הא דאלו הן הלוקין לקמן בגמ' (דף לב.) ביאומה ומפותה שאין לה קנס: **נערה** אין קטנה לא. תימה מנא ליה דלמא לא אתי למעוטי אלא בוגרת דהא משמע[ש] בש"ס אדבע מיתות (סנהדרין דף סו:) גבי הא דתנן אינו חייב אלא עד שתהא נערה בתולה מאורסה דאי הוה מצי אלא על נערה בתולה כו' הוה מוקמינן לה אפילו כרבנן ולא הוה אתי למעוטי קטנה אלא בוגרת ותירץ ריבב"א דאפיסיפא דמתניתין סמיך דתנן (לקמן דף מ:) כל מקום שיש מכר אין קנס: נערה

אלו נערות שיש להן קנס הבא על הממזרת ועל הנתינה ועל הכותית הבא על הגיורת ועל השבויה ועל השפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים ויום אחד [ב]הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנדה יש להם קנס אע"פ שהן בהכרת אין בהן מיתת ב"ד. פי' דוקא נערה ולא בוגרת וקטנה. שהבוגרת כלו בהוליה וא"ן להם קנס. וקטנה הויא כעין [ג]שמדמעת וחחדרת ומדמעת. ונערה היא מבת י"ב שנים ויום אחד אם הביאה ב' שערות וממתנת ששה חדשים אחר שהביאה ב' שערות והיא בוגרת שאין בין נערות לבוגרת אלא ו' חדשים בלבד. נתינה היא מן הגבעונים ע"ש ויתנם יהושע חוטבי עצים ושואבי מים. ומשום צד עבדות הן אסורות. והכותיות קסבר גירי אמת הן ומ"ה יש להן קנס. שאילו היו גירי אריות הויא לה עובדת כוכבים. ואין קנס לעובדת כוכבים אלא שהכותים פסולים כדתנן בעשרה יוחסין אלו הן הספיקות שתוקי ואסופי וכותי. וההם מפרש בגמא למה הן הכותים פסולין: ועל אשת אחיו. כגון שקידש את הבתולה וגירשה. א"נ שמת ויש לו בן מאשה אחרת דקיימי עליה בכרת אע"פ שהן בהכרת אין הכרת פוטרו מן התשלומין אלא מיתת ב"ד: נערה אין קטנה לא. דהיינו קודם שהביא ב' שערות. מאן תנא אר"י א"ר ר"מ הוא דתניא קטנה [ג]מבת ג' שנים ויום אחד. פירוש שמזמן זה היא ראויה לביאה ועד שתביא ב' שערות יש לה מכר ואין לה קנס. ומשתביא ב' שערות ועד שתבגר יש לה קנס ואין לה מכר דברי ר"מ שהיה ר"מ אומר כ"מ שיש מכר אין קנס וכל מקום שיש קנס אין מכר. וחכ"א קטנה מבת ג' שנים ויום אחד עד שתבגר יש לה מכר ויש

ג) דברי רבינו אינו מובן דסך סברת אמרינן נמדה (מ"ה) לענין קטנה פחותה מבת שלש דמתולים מחיין אבל מתני' הא ס"ל דאין קנס בקטנה כלל רק בנערה וע"ש. ב) לפנינו בגמ' הגירסא כדברי ר"מ מבת יום אחד ובגירסת רבינו ל"ע.

עין משפט נר מצוה

א א מי"י פ"ח מהל' נערה בתולה י סמג עשין נד טוש"ע אה"ע סי' קנז סעי' ח:

ב ב מי"י פ"ד מהל' עבדים הלכה ח סמג עשין כה:

ג ג מי"י פ"ח מהלכות נערה בתולה ח סמג עשין נד טוש"ע אה"ע סי' קנז סעיף ח בהגה"ה:

תוספות רי"ד

אלו נערות שיש להן קנס. פי' אנסה ארס נותן לאביה ג' כסף כדכתיב ונתן האיש וגו'. **הבא** על הממזרת ועל הנתינה ועל הכותית על הגיורת ועל השבויה. פי' ישראלית שנשבית. ועל השפחה. שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות ג"ש ויום אחד. הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל הנדה יש להן קנס. אע"פ שהן בכרת אין בהן מיתת ב"ד. פי' דוקא נערה ולא בוגרת וקטנה. שהבוגרת כלו בהוליה וא"ן להם קנס. וקטנה הויא כעין [ד]שמדמעת וחחדרת ומדמעת. ונערה היא מבת י"ב שנים ויום אחד אם הביאה ב' שערות וממתנת ששה חדשים אחר שהביאה ב' שערות והיא בוגרת שאין בין נערות לבוגרת אלא ו' חדשים בלבד. נתינה היא מן הגבעונים ע"ש ויתנם יהושע חוטבי עצים ושואבי מים. ומשום צד עבדות הן אסורות. והכותיות קסבר גירי אמת הן ומ"ה יש להן קנס. שאילו היו גירי אריות הויא לה עובדת כוכבים. ואין קנס לעובדת כוכבים אלא שהכותים פסולים כדתנן בעשרה יוחסין אלו הן הספיקות שתוקי ואסופי וכותי. וההם מפרש בגמא למה הן הכותים פסולין: ועל אשת אחיו. כגון שקידש את הבתולה וגירשה. א"נ שמת ויש לו בן מאשה אחרת דקיימי עליה בכרת אע"פ שהן בהכרת אין התשלומין אלא מיתת ב"ד: נערה אין קטנה לא. דהיינו קודם שהביא ב' שערות. מאן תנא אר"י א"ר ר"מ הוא דתניא קטנה [ד]מבת ג' שנים ויום אחד. פירוש שמזמן זה היא ראויה לביאה ועד שתביא ב' שערות יש לה מכר ואין לה קנס. ומשתביא ב' שערות ועד שתבגר יש לה קנס ואין לה מכר דברי ר"מ שהיה ר"מ אומר כ"מ שיש מכר אין קנס וכל מקום שיש קנס אין מכר. וחכ"א קטנה מבת ג' שנים ויום אחד עד שתבגר יש לה מכר ויש

ד) דברי רבינו אינו מובן דסך סברת אמרינן נמדה (מ"ה) לענין קטנה פחותה מבת שלש דמתולים מחיין אבל מתני' הא ס"ל דאין קנס בקטנה כלל רק בנערה וע"ש. ג) לפנינו בגמ' הגירסא כדברי ר"מ מבת יום אחד ובגירסת רבינו ל"ע.

מסורת הש"ס

א) לעיל יא. ב"ק לח:, ב) סנהדרין עג:, ג) [מוספתא פ"ג ע"ש] לקמן מ: מולין כו., ד) [לקמן לו.], ה) [דף עט.], ו) שם:, ז) [שם פט:], ח) [ועי' תוס' יבמות עט. ד"ה ונתיעם ותוס' ע"ז לו: ד"ה דמיכו], ט) מ"ש היא נוטפת קמ"ל דגירי אמת הן. ת"ר, י) [ועי' תוס' ב"ק לח: ד"ה ועל הכותית], כ) [עי' תוס' יבמות פד: ד"ה אלא ותוס' וכתוס פד. ד"ה הלן ותוס' שבועות לט. ד"ה ואלו נאמרין ותוס' שם מד: ד"ה כל הנשבין ותוס' שבת עה: ד"ה חבר אחת], ל) אבל ליכא לאוקמי הכא על כתו אחר שנתקדשה לאחיה ולא נבעלה וגירשה ל"ת"ל אלא הכי אין לה קנס כיון דמוקי לה במפותה דמחלה וא"ל דפיפא בא על כתו לא אייני בא במפותה אלא בתולה ב"כ בתנס נקט בא על כתו דאייני בריתות נמי אין לה קנס כיון דיתנה דמשום הכי מוקי לה התם במפותה, מ) דפריך עד שתהא נערה אינו חייב אלא על נערה מנגני ליה. מ"ר,

גליון הש"ס

תוס' ד"ה נעדה וכו' **ראביבא** דשתני' סמיך. עי' נדה מד ע"ב תוס' ד"ה שלשים יום:

מוסף רש"י

אלו נערות שיש להן קנס. ממתים כסף אם יאנסו (לעיל יא.). **הבא** על הממזרת. ואע"ג דלא קרינן ביה ולו תהיה לאשה, שהרי אינה ראויה לקיימה, אפילו הכי יש לה קנס, כדלקמן (שם). **הבא** על אחותו. כלומר אפילו בא על אחותו, דלא קרינא בה ולו תהיה לאשה, אפילו הכי קרינא בה ונתן האיש השוכב עמה, דאתרבי מקרא, ואע"ג דחייב כרת לא מפטר ממשלומין (סנהדרין עג.). קטנה כו' ואין לה קנס. דנערה דיקא כתיב ולא קטנה (סנהדרין סו:). **מבת** שלש שנים ויום אחד. שביאתה ביאה ואין בתולה אחרון (לקמן מ:). **מכר** לא. כתמיה, והלא קטנה היא עד שתביא שתי שערות (חולין כו:).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com